

Regionstyrelsen

Regional Resursgrupp

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen fattar beslut om att införa en Regional Resursgrupp, RRG, i samarbete med Länsstyrelsen i Gotlands län.
- Regionstyrelsen fattar beslut om att Regional Resursgrupp ersätter nuvarande IOP med finansiering om 800 000 avseende beredskap med Röda korset vid utgången av 2024.
- Regionstyrelsen beslutar om finansiering av Regional Resursgrupp med 400 000 årligen under åren 2025-2027 för löpande kostnader samt 200 000 för utveckling av FFOs verksamhet. Totalt 600 000 årligen fram till och med 2027.

Sammanfattning

Frivilliga som förstärkningsresurs vid kris och höjd beredskap är en viktig regional tillgång. Fortsatt utveckling av samarbetet med Gotlands frivilliga försvarsorganisationer bidrar till ett starkt totalförsvar.

Med ett upprättande av en Regional resursgrupp i samverkan med Länsstyrelsen i Gotlands län fortsätter Region Gotland visa att vi tar ansvar för utvecklingen av totalförsvaret. På ett kreativt och lösningsorienterat sätt skapas arbetsmetoder och samarbeten som är moderna där gotlänningarnas behov av trygghet och en stark beredskap står i fokus.

Det regionala utvecklingsarbetet inom beredkapsplanering stärks då Region Gotland och länsstyrelsen tar ett samlat ansvar för, och i arbetet med, Gotlands frivilliga försvarsorganisationer.

Beslut om införande av en Region Resursgrupp tryggar fortlevnaden för Gotlands frivilliga försvarsorganisationer och skapar förutsättningar för ett långvarigt gemensamt utvecklingsarbete i nära samverkan.

Gotlands frivilliga försvarsorganisationer ges därmed möjlighet att växa och utvecklas med den behovsbild och de förutsättningar som ett förändrat omvärldsläge medför.

Ärendebeskrivning

Gotlands frivilliga försvarsorganisationer bidrar med kompetens och erfarenhet såväl som personella resurser och stärker därmed Gotlands samlade förmåga inom krisberedskap, det civila försvaret samt Gotlands totalförsvaret.

Dimensionerande för arbete med frivilliga försvarsorganisationer och civilt försvar är höjd beredskap.

MSB stödjer inom ramen för samarbete med frivillighet ett koncept som kallas Frivillig Resurs Grupp- FRG. FRG är ett nationellt arbetssätt som innebär att frivilliga försvarsorganisationer tecknar avtal med kommunerna kring gemensamt arbete vid kris. Arbete inom ramen för FRG uppmuntras och prioriteras av MSB avseende tilldelning av statliga ekonomiska medel. På Gotland finns idag inte en FRG.

Kommuner har inte lagstöd när det gäller krigsplacering av frivilliga, då förordningen om frivillig försvarsverksamhet inte gäller för kommuner. Detta genererar stora problem i lösningen kring FRG då höjd beredskap som är dimensionerande medför att kommunerna riskerar att stå utan förstärkningsresurser när de som mest behövs. Vid ett regeringsbeslut om höjd beredskap faller kommunernas egen beredskap avseende stöd från frivilliga försvarsorganisationer.

MSB har för närvarande ingen lösning på detta. Arbete pågår nationellt med att identifiera andra arbetssätt med mål att säkerställa fortsatt samarbete med frivilliga under höjd beredskap för såväl kommun som region.

Region Gotland har tillsammans med Länsstyrelsen i Gotlands län tagit fram en lösning på ovanstående problematik. Lösningen har presenterats för MSB som är mycket positiva. MSB ser att denna lösning kan användas nationellt.

Lösningen är en Regional Resursgrupp (RRG) som hanteras i samverkan mellan Region Gotland och länsstyrelsen. Frivilliga från öns försvarsorganisationer krigsplaceras hos länsstyrelsen som har lagutrymme för detta. Region Gotland och länsstyrelsen samarbetar kring framtagande av behovsbild för länet samt utbildning, övning, avtal och rutiner för driftsättande. Vid behov av förstärkning från frivilliga avropar Region Gotland resursen från länsstyrelsen.

Inom ramen för det gemensamma arbetet med en RRG kommer det ekonomiska ansvaret delas mellan Region Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län.

MSB har ett stort intresse för konceptet RRG och uttrycker möjlighet för Gotlands frivilliga försvarsorganisationer att ansöka om utökade statliga medel inom ramen för detta koncept. En RRG skulle därmed medföra en ökad ekonomisk trygghet för Gotlands frivilliga försvarsorganisationer ur flera perspektiv.

En RRG är ekonomiskt fördelaktig för såväl Region Gotland, som frivilliga försvarsorganisationer och Länsstyrelsen i Gotlands län. Samtidigt säkerställer den tillgång till frivilliga som förstärkningsresurs även under höjd beredskap. Samverkan med Länsstyrelsen kring frivillighet underlättar uppföljning och utvärdering vilket säkerställer kvalitet och kostnadseffektivitet.

Röda korset , med vilken Region Gotland tecknat aktuell IOP är positiva till att samarbetet kring frivillighet utvecklas och ser även fördelar med en samfinansiering mellan de parter som har behov av frivilliga förstärkningsresurser. Röda korset lyfter

även utvecklingsbehov kring samverkan, avtal, rutiner och kommunikation vilket ett utvecklat RRG-koncept skulle tillgodose.

Mot bakgrund av bildande av RRG kvarstår inte behov av den befintliga IOP som idag finns mellan Region Gotland och öns frivilliga försvarsorganisationer med Röda korset som huvudman gällande beredskapsarbete.

Den utvecklingsatsning som 2018 inleddes i samarbete mellan länsstyrelsen, försvarsmakten och Gotlands frivilliga försvarsorganisationer resulterade bland annat i att Röda korset åtog sig uppdraget att vara ”En väg in” för myndigheter i kontakten med Gotlands frivilliga försvarsorganisationer.

Denna roll har sedan starten av IOPn finansierats av Region Gotland.

Den modell som idag finns framtagen där Röda korset genom Starkare Gotland, tillhandahåller funktionen ”En väg in” kommer istället vid samarbetet med RRG hanteras av länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer i arbetet med RRG ha direkt kontakt med Gotlands frivilliga försvarsorganisationer och därvid bära rollen för Region Gotland som sammanhållande.

Denna IOP med årlig finansiering om 800 000 kan därför avslutas från 2025 då samarbetet övergår i RRG.

Den Regionala Resursgruppen kommer att placeras i Länsstyrelsen Gotlands organisation. Länsstyrelsen har således arbetsgivaransvaret och tillhandahåller försäkring, avtal samt betalar ut ersättning för arbetstid till frivilliga vid insats.

Region Gotland och länsstyrelsen delar på de löpande kostnader som driften av RRG genererar. Enligt kostnadsberäkningar (se bilaga 1: Ekonomisk kalkyl Regional Resursgrupp) uppgår dessa totalt till 800 000 per år över en 3årsperiod. Skulle Region Gotland eller länsstyrelsens ekonomiska förutsättning ändras under perioden kan den ekonomiska kalkylen korrigeras ned.

Region Gotland bidrar till arbetet ekonomiskt i tre delar. Dels genom en årlig ekonomisk del för de löpande kostnader arbetet med den Regionala resursgruppen genererar såsom utbildning, utrustning och tid för övning. Region Gotland bidrar även ekonomiskt till utveckling av Gotlands frivilliga försvarsorganisationer om 200 000 årligen. Frivilliga försvarsorganisationer kan ansöka om medel från dessa 200 000 för egen verksamhetsutveckling. Beslut om utbetalning av stöd till sökande FFO fattas i samråd mellan Region Gotland och länsstyrelsen. Ekonomiska medel för RRG från Region Gotland bokförs på balanskonto hos länsstyrelsen avsett för ändamålet. Region Gotland bidrar även med arbetstid för att fortsatt samverkan och utveckling av arbetet med frivilliga förstärkningsresurser tillsammans med länsstyrelsen.

Länsstyrelsen bidrar ekonomiskt i två delar till arbetet med RRG. Dels genom finansiering av den administration som krävs för att vara sammanhållande för gruppen och i samarbetet med Gotlands frivilliga försvarsorganisationer, dels genom

att i lika del som Region Gotland dela på de löpande kostnader som RRG årligen genererar.

För ekonomiskt underlag se bilaga 1: *Ekonomisk kalkyl Regional Resursgrupp*

Region Gotland och länsstyrelsen samarbetar kring utveckling, utbildning och övning samt håller kontinuerliga samverkansforum tillsammans med Frivilliga försvarsorganisationer. Arbete med inriktning och utveckling av RRG sker i nära samarbete med Frivilliga försvarsorganisationer.

För inriktning i samarbetet mellan Region Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län har avsiktsförklaring upprättats: se bilaga 2- *Avsiktsförklaring*

Under resterande 2024 kommer rutiner, avtal och samarbetsformer färdigställas. Arbetet sker i samverkan mellan Frivilliga försvarsorganisationer, Region Gotland och Länsstyrelsen i Gotlands län. I arbete internt med avtal mellan Region Gotland och Länsstyrelsen har funktioner från RSF ekonomi, RSF kommunikation samt Beredskap och säkerhetsskydd involverats.

Samarbetet kring en RRG planeras under åren 2025-2027 med utvärdering löpande 2026 och 2027. En övergripande utvärdering färdigställs under 2027 och kan verka som underlag för ett eventuellt politiskt beslut om fortsatt samarbete 2028-2031.

För att säkerställa en kvalitativ process vid införelsen av RRG har risk –och konsekvensanalys tagits fram: se bilaga 3- *Risk –och konsekvensanalys Regional resursgrupp*

Beslutsunderlag

Bilaga 1: Ekonomisk kalkyl Regional Resursgrupp

Bilaga 2: Avsiktsförklaring

Bilaga 3: Risk och konsekvensanalys: Regional Resursgrupp

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-07-29

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Lars Göran Uddholm
Beredskapschef